

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Vermilion Energy Netherlands B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 71
8860AB HARLINGEN

Datum 1 februari 2023
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 12 september 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 30 november 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Diepe delfstoffenwinning Oldelamer', gelegen in de gemeente Weststellingwerf. Het project betreft het uitvoeren van een diepteboring op de mijnbouwlocatie Oldelamer om het daarin aanwezige aardgas te benutten.

De werkzaamheden bestaan uit het aanvoeren en gereed maken van de mobiele boorinstallatie, het uitvoeren van de diepboring, het demonteren en afvoeren van de mobiele boorinstallatie met bijbehorende faciliteiten, materiaal en materieel, het afvoeren van afvalstoffen, het schoonproduceren, testen en aansluiten van de putten op de productie-installaties en het in gebruik nemen van de put.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 1 februari 2023 tot en met 31 mei 2023 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de waterspitsmuis en de grote modderkruiper.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027386275

Kenmerk
WNB/2022/054.toek

Bijlagen
4

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
5190027386275

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de **realisatie van het project 'Diepe delfstoffenwinning Oldelamer'**, gelegen in de gemeente Weststellingwerf aan de Oude Maden, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Een activiteitenplan inzake grootschalige werkzaamheden op mijnbouwlocatie **Oldelamer'** van januari 2023 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichhouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag **gevoegde rapport 'Een activiteitenplan inzake grootschalige werkzaamheden op mijnbouwlocatie Oldelamer'** van januari 2023 en de aanvullingen van 30 november 2022 (bijlagen 3 en 4 bij dit besluit).
- j. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de waterspitsmuis en grote modderkruiper. Deze periode loopt globaal gezien van april tot en met augustus. De kwetsbare winterrustperiode van de grote modderkruiper loopt van november tot en met maart. Beide perioden kunnen eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden. De ecologisch deskundige dient te bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

- k. Direct voorafgaand aan de kwetsbare voortplantingsperiode van de waterspitsmuis en de grote modderkruiper dienen de werkzaamheden gestart te zijn, zodat beide soorten tijdig naar andere rust- en voortplantingsplaatsen kunnen uitwijken die buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen.
- l. Alle lampen dienen schuin naar beneden afgesteld te worden in de richting van de binnenzijde van de mijnbouwlocatie.
- m. Lichtverstrooiing dient extra te worden beperkt door de relevante lampen van boven en opzij af te schermen met armaturen.
- n. Er dient rondom het werkterrein (behalve aan de oostzijde) een circa 2-3 meter hoog scherm en/of hekwerk met fijnmazig bouwhekdoek of andere afscherming (indien technisch mogelijk door de wind) geplaatst te worden om lichtverstrooiing en optische verstoring te beperken. Tevens dienen er containers te worden geplaatst aan de zuidzijde, welke lichtverstrooiing zullen beperken.
- o. Op de plekken waar de geluidsbronnen nog niet door de opstelling worden afgeschermd dienen geluidsmatten van het type 'ECHO H9 noise control system' geplaatst te worden om geluidsverstoring te beperken.
- p. U dient voorafgaand aan de boring de boortoren en de verdere inrichting binnen het plangebied gerealiseerd te hebben. Door deze werkzaamheden vindt er al verstoring plaats in het plangebied, waardoor de dieren de kans hebben om zich tijdig te kunnen verplaatsen naar deelgebieden buiten de invloedssfeer.
- q. Op de werk- en opstelplaatsen dient u tussen zonsondergang en zonsopkomst geen onnodige verlichting aan te laten staan.

Overige voorschriften

- r. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de waterspitsmuis en grote modderkruiper.
- s. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- t. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027386275. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
5190027386275

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Instandhouding van de waterspitsmuis

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
5190027386275

Op basis van een Natuurtoets van juni 2018, het raadplegen van de NDFF verspreidingsgegevens over een periode van 4 april 2008 tot en met 4 april 2018 van circa 2,5 kilometer rondom het plangebied en een veldbezoek op 5 april 2017 is vastgesteld dat in de nabije omgeving van het plangebied waarnemingen zijn van de waterspitsmuis. In de omgeving van het plangebied zijn diverse watergangen en rietvelden die voldoen aan de eisen van het habitat van een waterspitsmuis. De waterspitsmuis verkiest gewoonlijk waterrijke biotopen met een rijke water- en oevervegetatie en structuurrijke, zacht glooiende oevers langs helder, onvervuild, niet te voedselrijk water. Verblijfplaatsen bevinden zich doorgaans naast water, met ingangen zowel boven als onder water. Gezien de waarnemingen van de waterspitsmuis in de omgeving en het geschikte leefgebied rondom het plangebied, wordt aangenomen dat de waterspitsmuis binnen de invloedssfeer van het planvoornemen voorkomt.

Door de werkzaamheden kan licht-, optische- en geluidsverstoring optreden. Tijdens de booractiviteiten wordt continu gewerkt. Wanneer er gewerkt wordt tussen zonsondergang en zonsopkomst zullen er bouwlampen gebruikt worden en zullen machines met lichten aan werken. Daarnaast zorgen de werkzaamheden voor geluidverstoring en vindt er optische verstoring plaats door toename in aanwezigheid van mensen en materieel nabij het leefgebied. Hierdoor kunnen rust- en voortplantingsplaatsen in het leefgebied tijdelijk niet gebruikt worden door de waterspitsmuis.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de waterspitsmuis tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag gevoegde rapport **'Een activiteitenplan inzake grootschalige werkzaamheden op mijnbouwlocatie Oldelamer'** van januari 2023 en de aanvullingen van 30 november 2022.

Om lichtverstrooiing te beperken, stelt u voor om alle lampen schuin naar beneden af te stellen in de richting van de binnenzijde van de mijnbouwlocatie. Daarnaast zullen relevante lampen van boven en opzij af geschermd worden met armaturen. Rondom het plangebied (behalve aan de oostzijde) wordt er, indien technisch mogelijk door de wind, een circa twee meter hoog scherm en/of hekwerk met fijnmazig bouwhekdoek of andere afscherming geplaatst om lichtverstrooiing en optische verstoring te beperken. Tevens worden er containers geplaatst aan de zuidzijde, welke lichtverstrooiing zullen beperken. Daarnaast zal er op de werk- en opstelplaatsen tussen zonsondergang en zonsopkomst geen onnodige verlichting branden.

Om geluidsverstoring te beperken, wilt u geluidsmatten van het type 'ECHO H9 noise control system' plaatsen op de plekken die nog niet door de opstelling zijn afgeschermd. Voorafgaand aan de boring wordt de boortoren en verdere inrichting binnen het plangebied gerealiseerd. Door deze werkzaamheden vindt er al verstoring plaats in het plangebied, waardoor de dieren de kans hebben om zich tijdig te kunnen verplaatsen naar deelgebieden buiten de invloedssfeer. De

werkzaamheden starten voorafgaand aan de kwetsbare periode van de waterspitsmuis en gedurende de kwetsbare periode wordt er in een continu tempo doorgewerkt. Zo wordt automatisch een verstoringsafstand gecreëerd.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Betreding van het omliggend gebied, anders dan het werkterrein, dient te worden voorkomen. Indien nodig, is dit enkel na goedkeuring van begeleidend ecooloog en/of terrein beherende organisatie mogelijk.

Datum
1 februari 2023
Onze referentie
5190027386275

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Door het nemen van bovenstaande mitigerende maatregelen, wordt ervoor gezorgd dat exemplaren van de waterspitsmuis zo min mogelijk worden verstoord. De werkzaamheden zijn tijdelijk van aard. Door de werkzaamheden voorafgaand aan de kwetsbare periode te starten, heeft de waterspitsmuis de mogelijkheid om uit te wijken naar een ander gedeelte van het leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Direct na afronding van de werkzaamheden is dit deel van het leefgebied weer beschikbaar zoals voorheen als geschikte rust- en voortplantingsplaats voor deze soort.

Door de werkzaamheden neemt het aantal rust- en voortplantingsplaatsen in het leefgebied wel tijdelijk af. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Staat van instandhouding

De waterspitsmuis lijkt de afgelopen decennia sterk in aantal en verspreiding te zijn afgenomen. Sinds 1994 staat de waterspitsmuis op de Rode lijst als kwetsbaar. De staat van instandhouding binnen de provincie Friesland wordt eveneens als kwetsbaar beoordeeld. De lokale staat van instandhouding wordt, gezien het geschikte leefgebied (rietlanden, oeverrijke vegetaties en relatief hoge dichtheden watervegetatie) als gunstig geacht. De instandhouding van de waterspitsmuis is sterk afhankelijk van dergelijke gebieden.

Het mogelijk tijdelijke verlies van de functionaliteit van het leefgebied rondom het plangebied heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de waterspitsmuis. Het gebied binnen de invloedssfeer van het project betreft een relatief klein gebied ten opzichte van het gehele geschikte leefgebied in de omgeving. De watergangen en rietlanden in de omgeving zijn uitgestrekt. Daarmee zijn er voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden voor de waterspitsmuis. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond wordt het leefgebied weer beschikbaar als geschikte rust- en voortplantingsplaats.

De gunstige staat van instandhouding van de waterspitsmuis komt hierdoor niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de grote modderkruiper

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

Op basis van de natuurtoets en de waarnemingen in NDFP wordt aangenomen dat de grote modderkruiper in de directe omgeving van het plangebied voorkomt. De grote modderkruiper maakt gebruik van ondiepe sloten met een dikke sliblaag en een uitbundige waterplantengroei. Diverse watergangen in de nabije omgeving van

het plangebied voldoen aan de eisen van het habitat van de grote modderkruiper. In de omgeving van het plangebied zijn dan ook waarnemingen bekend van de grote modderkruiper. Gezien de waarnemingen van de grote modderkruiper op basis van de NDFF verspreiding-gegevens, in de nabije omgeving en het geschikte leefgebied rondom het plangebied, wordt aangenomen dat de grote modderkruiper binnen de invloedssfeer van het planvoornemen voorkomt.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
5190027386275

Door de werkzaamheden kan licht-, optische- en geluidsverstoring optreden. Tijdens de booractiviteiten wordt continu gewerkt. Wanneer er gewerkt wordt tussen zonsondergang en zonsopkomst zullen er bouwlampen gebruikt worden en zullen machines met lichten aan werken. Daarnaast zorgen de werkzaamheden voor geluidverstoring en vindt er optische verstoring plaats door toename in aanwezigheid van mensen en materieel nabij het leefgebied. Hierdoor kunnen rust- en voortplantingsplaatsen in het leefgebied tijdelijk niet gebruikt worden door de grote modderkruiper.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de grote modderkruiper tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag gevoegde rapport **'Een activiteitenplan inzake grootschalige werkzaamheden op mijnbouwlocatie Oldelamer'** van januari 2023 en de aanvullingen van 30 november 2022.

Om lichtverstrooiing te beperken, stelt u voor om alle lampen schuin naar beneden af te stellen in de richting van de binnenzijde van de mijnbouwlocatie. Daarnaast zullen relevante lampen van boven en opzij af geschermd worden met armaturen. Rondom het plangebied (behalve het oosten) wordt er, indien technisch mogelijk door de wind, een circa twee meter hoog scherm en/of hekwerk met fijnmazig bouwhekdoek of andere afscherming geplaatst om lichtverstrooiing en optische verstoring te beperken. Tevens worden er containers geplaatst aan de zuidzijde, welke lichtverstrooiing zullen beperken. Daarnaast zal er op de werk- en opstelplaatsen tussen zonsondergang en zonsopkomst geen onnodige verlichting branden.

Om geluidsverstoring te beperken, wilt u geluidsmatten van het type 'ECHO H9 noise control system' plaatsen op de plekken die nog niet door de opstelling zijn afgeschermd. Voorafgaand aan de boring wordt de boortoren en verdere inrichting binnen het plangebied gerealiseerd. Door deze werkzaamheden vindt er al verstoring plaats in het plangebied, waardoor de dieren de kans hebben om zich tijdig te kunnen verplaatsen naar deelgebieden buiten de invloedssfeer. De werkzaamheden starten voorafgaand aan de kwetsbare periode van de grote modderkruiper en gedurende de kwetsbare periode wordt er in een continu tempo doorgewerkt. Zo wordt automatisch een verstoringafstand gecreëerd.

Betreding van het omliggend gebied, anders dan het werkterrein, dient te worden voorkomen. Indien nodig, is dit enkel na goedkeuring van begeleidend ecoloog en/of terrein beherende organisatie mogelijk.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Door het nemen van bovenstaande mitigerende maatregelen, wordt ervoor gezorgd dat exemplaren van de grote modderkruiper zo min mogelijk worden verstoord. De werkzaamheden zijn tijdelijk van aard. Door de werkzaamheden voorafgaand aan de kwetsbare periode

te starten, heeft de grote modderkruiper de mogelijkheid om uit te wijken naar een ander gedeelte van het leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Direct na afronding van de werkzaamheden is dit deel van het leefgebied weer beschikbaar zoals voorheen als geschikte rust- en voortplantingsplaats voor deze soort.

Door de werkzaamheden neemt het aantal rust- en voortplantingsplaatsen in het leefgebied wel tijdelijk af. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van grote modderkruiper is beoordeeld als 'ongunstig'. De soort is landelijk in verspreiding achteruitgegaan. Echter is gezien het verborgen leven van de soort het aantal individuen lastig in te schatten. De staat van instandhouding binnen de provincie Friesland is eveneens lastig in te schatten, aangezien de soort in de provincie Friesland relatief slecht onderzocht is. De lokale staat van instandhouding wordt, gezien het geschikte leefgebied (ruim aantal watergangen met goede watervegetatie en dikke sliedlagen) als redelijk gunstig geacht. De instandhouding van de grote modderkruiper is sterk afhankelijk van dergelijke (natuur)gebieden omdat de watergangen daar overwegend extensief beheerd worden.

Het mogelijk tijdelijke verlies van de functionaliteit van het leefgebied rondom het plangebied heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de grote modderkruiper. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond wordt het leefgebied weer beschikbaar als geschikte rust- en voortplantingsplaats. Het gebied binnen de invloedssfeer van het project betreft een relatief klein gebied ten opzichte van het gehele geschikte leefgebied in de omgeving. Er zijn een ruim aantal watergangen in de omgeving. Daarmee zijn er voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden voor de grote modderkruiper.

De gunstige staat van instandhouding van de grote modderkruiper komt hierdoor niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De werkzaamheden zijn locatie specifiek voor de mijnbouwlocatie Oldelamer. De werkzaamheden kunnen dan ook niet op een andere locatie worden uitgevoerd.

Op de locatie van de werkzaamheden zal geen onnodige verlichting branden gedurende de nacht. Bij nachtelijke werkzaamheden wordt verlichting gebruikt die zo min mogelijk gericht is op omringende landschapselementen. Daarnaast wordt rondom het plangebied een scherm geplaatst waarmee optische- en lichtverstoring getracht wordt zoveel mogelijk te voorkomen. Andere manieren van inrichting zullen schadelijker zijn voor de waterspitsmuis en grote modderkruiper.

Door de mitigerende maatregelen wordt verstoring van de waterspitsmuis en grote modderkruiper zoveel mogelijk voorkomen. Er wordt voldoende zorg in acht genomen om te voorkomen dat het project een negatief effect heeft op individuen

en de instandhouding van de soorten. Daarnaast zijn er in de directe omgeving van het plangebied voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

De werkzaamheden starten buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de waterspitsmuis en de grote modderkruiper. Wel zullen de werkzaamheden waarschijnlijk doorlopen tot in de kwetsbare periode van de waterspitsmuis en grote modderkruiper. De planning van de werkzaamheden is afhankelijk van beschikbaarheid uitvoerders en materieel. De diepboring Oldelamer is de derde en laatste diepboring in de momenteel lopende boorcampagne van Vermillion in Nederland. Vermillion beschikt zelf niet over een boortoren, maar huurt deze van een gespecialiseerd bedrijf. Het huren van de boortoren is al maanden geleden contractueel en financieel vastgelegd. Wanneer het huren van de boortoren opgebroken wordt, is geen indicatie te geven wanneer de toren weer beschikbaar is.

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
5190027386275

Wanneer later in het seizoen gestart wordt is verstoring van ander beschermde soorten, bijvoorbeeld broedvogels, niet uit te sluiten. Het uitstellen van de start van het planvoornemen naar het najaar/winter van 2023 zal leiden tot uitstel van andere gaswinning gerelateerde planvoornemens. Omdat de leveringszekerheid van aardgas van nationaal belang is, kan de gaswinning niet naar achter worden geschoven. Geïmporteerd gas veroorzaakt meer uitstoot van broeikasgassen bij de gaswinning en bij het transport naar Nederland. Ook maakt gaswinning de Nederlandse energievoorziening minder afhankelijk van andere landen. De Rijksoverheid wil daarom gas in eigen land blijven winnen als dat veilig kan.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (start werkzaamheden buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan waterspitsmuis en grote modderkruiper zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en **met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten**'.

Door de dieptebooring wordt aardgas gewonnen. In de brief "Gaswinning uit de kleine velden in de energietransitie" van onze Minister van Economische Zaken en Klimaat (d.d. 30 mei 2018) wordt het belang van gaswinning de komende decennia nog eens benadrukt. Zolang en in zoverre de gebouwde omgeving en de bedrijven nog afhankelijk zijn van aardgas, blijft gaswinning of import van aardgas noodzakelijk. Met de afbouw van de vraag naar gas als gevolg van de energietransitie, is ook de winning uit kleine velden in de afbouwfase beland. In deze afbouwfase heeft voor het kabinet gaswinning uit de kleine velden, waar dit veilig en verantwoord kan, de voorkeur boven gasimport: gaswinning uit kleine velden heeft klimaatvoordelen en is beter voor de economie en de energieleveringszekerheid. Gaswinning in eigen land, wanneer dit veilig kan, is beter dan importeren. Doordat Nederland nog enkele decennia (in een afnemende hoeveelheid) behoefte zal hebben aan aardgas, is in dat geval gaswinning in Nederland beter voor bijvoorbeeld het klimaat, de werkgelegenheid en de economie.

Ook in de transitie naar een duurzame energievoorziening vervult aardgas een belangrijke rol. Aardgas vormt een combinatie met duurzame energiebronnen doordat aardgas flexibel inzetbaar is. Wanneer het bijvoorbeeld een periode niet waait of de zon niet schijnt, kunnen aardgascentrales worden aangezet en kan er op deze manier aan de energievraag van Nederland worden voldaan.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
1 februari 2023

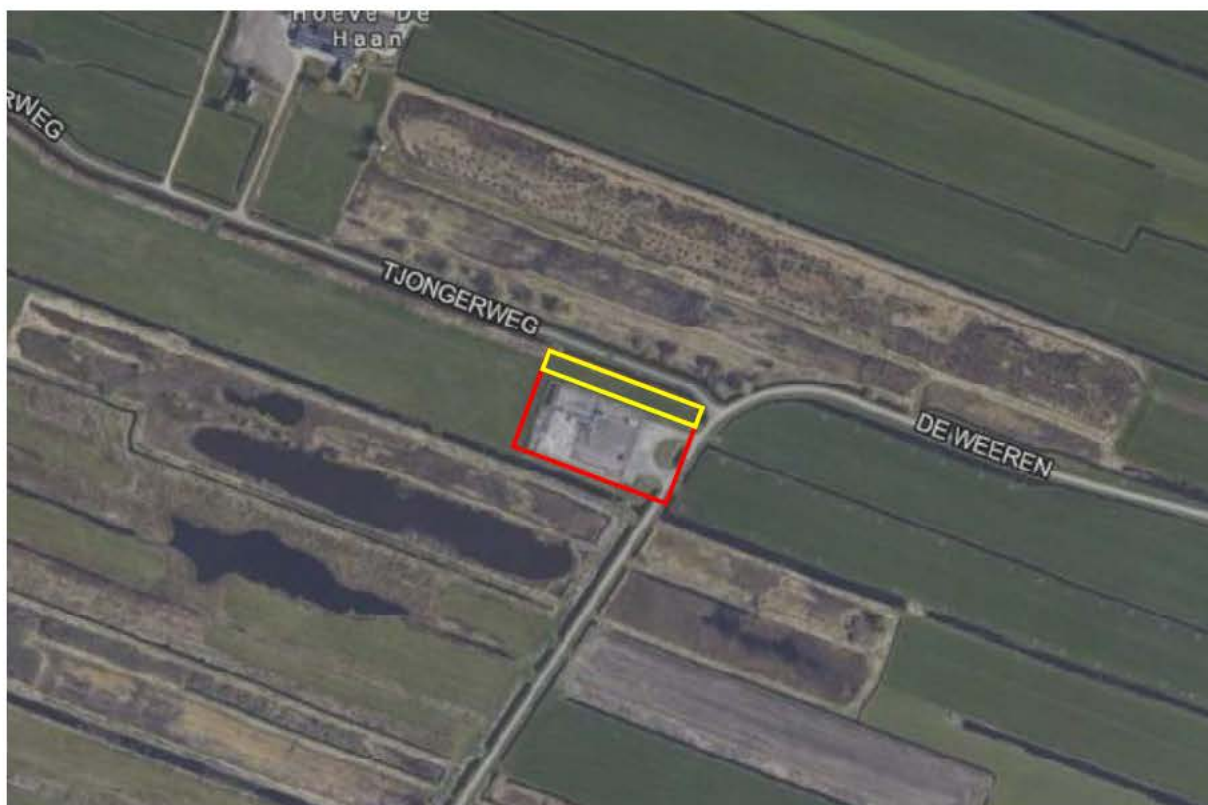
Onze referentie
5190027386275

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat de belangen **'de volksgezondheid of openbare veiligheid'** en **'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'** voldoende zijn om de negatieve effecten op waterspitsmuis en grote modderkruiper, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vermilion Energy Netherlands B.V. is voornemens begin 2023 een diepboring uit te voeren op de mijnbouwlocatie Oldelamer aan de Oude Maden (figuur 1). De mijnbouwlocatie ligt circa 2,2 kilometer ten zuiden van Rotstergaast en circa 2,8 kilometer ten westen van de plaats Oldelamer (gemeente Weststellingwerf).

Figuur 1. Ligging plangebied (rood omkaderd mijnbouwlocatie en geel omkaderd tijdelijk kantoor-/parkeergelegenheid) t.o.v. omgeving.

Binnen de vergunningprocedure heeft Royal Haskoning DHV het planvoornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming (Royal Haskoning DHV, 2018). Hierin is onder meer geconcludeerd dat er buiten de kwetsbare periode van de waterspitmuis en buizerd gewerkt dient te worden. Indien dit niet mogelijk is, is een ontheffingsaanvraag vereist. Daarnaast is het niet geheel uitgesloten dat er rust- en voortplantingsplaatsen van de grote modderkruiper tijdelijk ongeschikt zijn. Het voorliggende activiteitenplan is ontwikkeld in het kader van een ontheffingsaanvraag met als doel de verlening van een ontheffing t.a.v. een overtreding van de Wnb. Het voorliggende activiteitenplan is zowel toegespitst op de aanwezige functies in de omgeving van de waterspitmuis en de grote modderkruiper, als op een jaarrond beschermd nest van de buizerd. Voor overige (beschermd) soorten in de omgeving wordt op voorhand geen overtreding van de Wnb verwacht.

1.2 Werkzaamheden en planning

Vermilion Energy Netherlands B.V. is voornemens begin 2023 te starten met de daadwerkelijke boring. De boortijd voor de put wordt geschat op 50 dagen en worden 24/7 uitgevoerd.

Figuur 10. Ligging geschikt uitwijkbroedgebied (rode ovalen) buizerd in ruime omgeving plangebied (rood kader). (google.maps).

7.3 Zorgvuldig handelen

Zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden wordt gewaarborgd door begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit geldt ook voor andere soorten, dan de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd. Deze deskundige zal voorafgaand aan de werkzaamheden aanwezig zijn om instructies te geven en wanneer het werk er om vraagt, aanwezig te zijn op de locatie. Tevens wordt er gewerkt middels mitigerende maatregelen, waarmee voldoende zorg in acht wordt genomen om verstoring te voorkomen.

8. Mitigerende maatregelen

In onderstaande paragrafen wordt voor de waterspitsmuis en grote modderkruiper mitigerende maatregelen genoemd en toegelicht. Daarnaast worden maatregelen genoemd in het kader van de zorgplicht welke voor elke soort geldt. Omdat de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen van de buizerd starten, wordt het niet nodig geacht extra maatregelen te treffen voor de buizerd. Er tijdens de uitvoer een ruime verstoringzone wat vestiging van de buizerd ten tijde van de werkzaamheden voorkomt. Indien de buizerd tijdens de werkzaamheden in de nestboom gaat nestelen, wordt aangenomen dat er voldoende gewenning is ten aanzien van de werkzaamheden, en dat deze niet tot wezenlijke verstoring van de buizerd zal leiden.

De mitigerende maatregelen zijn met name gericht op het beperken van licht-, geluid- en optische verstoring. Met de mitigerende maatregelen wordt getracht de verstoringafstand van 350 meter

(worst case) in te perken. De mate van inperking van de verstoringsafstand is op voorhand moeilijk in te schatten.

8.1 Voorgestelde mitigerende maatregelen

Gedurende de periode van de boring wordt tussen zonsondergang en zonsopkomst kunstlicht ingezet. Lichtverstrooiing dient te worden voorkomen. Er dient getracht te worden om menselijke activiteiten in het plangebied zoveel mogelijk voor het oog worden onttrekken. De volgende maatregelen dienen hiervoor (in acht) te worden genomen:

- Alle lampen worden schuin naar beneden afgesteld in de richting van de binnenzijde van de mijnbouwlocatie.
- Lichtverstrooiing wordt extra beperkt door de relevante lampen van boven en opzij af te schermen met armaturen.
- Er wordt rondom (behalve het oosten) het plangebied een circa 2 meter hoog scherm en/of hekwerk met fijnmazig bouwhekdoek of andere afscherming, indien technisch mogelijk (wind), geplaatst om lichtverstrooiing en optische verstoring te beperken. Tevens worden er containers geplaatst aan de zuidzijde, welke lichtverstrooiing zullen beperken.
- Op de inrichting zal tussen zonsondergang en zonsopkomst geen onnodige verlichting branden op werk- en opstelplaatsen.
- De geluidsbronnen zijn door de opstelling al grotendeels afgeschermd. Waar nog open ruimte aanwezig is worden geluidsmatten (type: ECHO H9 noise control system) geplaatst om geluidsverstoring verder te beperken.
- Betreding van het omliggend gebied, anders dan het werkkerrein (denk aan terrein Staatsbosbeheer), dient te worden voorkomen. Indien nodig, is dit enkel na goedkeuring van begeleidend ecooloog en/of terreinbeherende organisatie mogelijk.
- Voorafgaand aan de boring wordt de boortoren en verdere inrichting binnen het plangebied gerealiseerd. Middels deze 'slow start' hebben de dieren de kans om tijdig zich te kunnen verplaatsen naar deelgebieden buiten de invloedssfeer. Na realisatie vindt de boring 24/7 plaats.
- Betreding van het omliggend gebied, anders dan het werkkerrein (denk aan terrein Staatsbosbeheer), dient te worden voorkomen. Indien nodig, is dit enkel na goedkeuring van begeleidend ecooloog en/of terreinbeherende organisatie mogelijk.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen hebben mede als effect dat de verstoringafstand tot broedgebied broedvogels wordt beperkt. Er kan in het broedseizoen gewerkt worden mits er voorafgaand aan het broedseizoen wordt gestart met de werkzaamheden en er gedurende het broedseizoen in een Constant tempo doorgewerkt wordt. Zo wordt automatisch een verstoringafstand gecreëerd.

Alle mitigerende maatregelen (inclusief maatregelen t.a.v. andere 'beschermde' soorten) worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

8.2 Doel mitigerende maatregelen

Doel van de maatregelen is het voorkomen van het verstoren van voortplantingsplaatsen van de waterspitsmuis en daarmee het voorkomen van het doden van de jongen. Voor de grote modderkruiper worden mitigerende maatregelen getroffen ter voorkoming van het tijdelijk ongeschikt raken van een deel van het rust- en voortplantingsgebied van deze soort. Indien de mitigerende maatregelen op de juiste wijze worden toegepast, wordt voldoende zorg in achtgenomen om (voor zover mogelijk) negatieve effecten te voorkomen.

8.3 Ecologische begeleiding en documentatie

De werkzaamheden en het realiseren van mitigerende maatregelen worden begeleid door een ecologisch deskundige op het gebied van de waterspitsmuis, grote modderkruiper en buizerd. De ecologische begeleiding bestaat uit ten minste één bezoek per week van af de start werkzaamheden tot eind werkzaamheden. Tijdens het bezoek wordt een ronde rondom het plangebied uitgevoerd en een inschatting gemaakt over het functioneren van de mitigerende maatregelen. Het uitvoeren van bezoeken tussen zonsondergang en zonsopkomst is hier onderdeel van, om een inschatting te maken of lichtverstrooiing verder kan worden beperkt. Met het uitvoeren van veldbezoeken kan tijdig worden geadviseerd wanneer aanpassingen omtrent mitigerende maatregelen nodig worden geacht.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. Dit protocol is op locatie aanwezig. Alle, daarvoor relevante, medewerkers zijn op de hoogte van de mitigerende maatregelen. Begeleidend ecooloog houdt een logboek bij waarin alle bevindingen en bezoeken worden bijgehouden.

soorten vanaf 2018 vast te stellen of er al dan niet extra onderzoek en/of ontheffing voor andere beschermde soorten vereist is. Op basis van deze raadpleging, in combinatie met de veldbezoeken, is door begeleidend ecooloog vastgesteld dat er geen nader onderzoek nodig is. Na uw besluit op het ontheffingsverzoek zal een ecologisch werkprotocol worden opgesteld. Wel is het verzoek tot ontheffing uitgebreid met een andere soort, namelijk de grote modderkruiper. Het activiteitenplan is hierop aangepast.

5. Op pagina 20 van de natuurtoets wordt vermeld dat ten zuiden van het plangebied EHS gebied ligt voor de otter. Op welke afstand ligt dit gebied ten opzichte van het plangebied?

Het zwaartepunt van het meest geschikte leefgebied (vastgesteld op basis van verspreidingsgegevens en ter plaatse aanwezige biotoop) van de otter ligt ten zuiden van het plangebied op circa 800 meter afstand. Wel wordt aangenomen dat de otter de omgeving van het plangebied sporadisch aandoet (denk aan jachtgebied en migratie). Aangezien de werkzaamheden tijdelijk van aard zijn en de otter zeer mobiel is, en daarmee tijdelijk kan uitwijken naar geschikt leefgebied in de omgeving, wordt verstoring niet verwacht.

6. Op pagina 22 van de natuurtoets wordt vermeld dat het boren lagere geluidsniveaus heeft dan het heien. Kunt u dit ook toelichten met een onderbouwing qua effectbepaling (voor de modderkruiper, maar in principe ook voor de aangevraagde beschermde soorten)?

Het vergelijk tussen boren en heien is als voorbeeld uit de wetenschappelijke literatuur aangehaald in de natuurtoets (Adringa, Opzeeland, Slabbekkoorn, & Kate, 2007). Het dient enkel om aan te geven dat de hoofdactiviteit (boorfase) een lagere geluidbelasting heeft dan de activiteit heien in zijn algemeenheid. Wat betreft mitigatie omtrent verstoring van zowel beschermde (grote modderkruiper en waterspitsmuis) als niet beschermde soorten (zorgplicht) worden de boorwerkzaamheden rustig gestart. Hiermee wordt getracht de soorten aan de werkzaamheden te laten wennen dan wel de mogelijkheid te geven tijdig te kunnen uitwijken naar gebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De werkzaamheden worden zowel bij aanvang als gedurende de verdere boorfase onder begeleiding van een ecooloog uitgevoerd.

7. Zou u de effectbepaling van de geluidsverstoring op de omgeving door middel van overzichtskaarten kunnen laten zien, verdeeld in een aantal gradaties?

Een effectbepaling op overzichtskaarten is niet beschikbaar. Wij gaan ervan uit dat met de gegevens in de Natuurtoets (2018), het bijgevoegde geactualiseerde Activiteitenplan (met o.a. mitigerende maatregelen t.b.v. beperken geluidsverstoring) en de antwoorden in deze memo de effecten van geluid voldoende inzichtelijk zijn gemaakt.

8. Op pagina 9 van het activiteitenplan wordt vermeld dat in het voorjaar van 2022 door Successie Natuurzaken is vastgesteld dat op het nest wordt gebroed door de buizerd. Heeft er aanvullende onderzoek voor de buizerd plaatsgevonden? Zo ja, kunt u dit onderzoek nader toelichten?

Op 3-3-2022 en 8-4-2022 heeft Successie Natuurzaken een bezoek gebracht in het kader van nader onderzoek betreffende het buizerdnest. Op 8-4-2022 is de buizerd zittend op het nest waargenomen. Op basis hiervan is vastgesteld dat het een bezet nest betreft.

9. In paragraaf 8.1 van het activiteitenplan meldt u dat het licht in oostelijke richting zal wijzen. Is er geen mogelijkheid om lichtverstrooiing tegen te gaan, bijvoorbeeld door het licht af te dekken?

De relevante lichtbronnen worden voorzien van armaturen en worden zoveel mogelijk naar beneden gericht. Echter de boortoren dient te worden belicht in het belang van de veilige uitvoering van de werkzaamheden. Dit is een relatief hoge lichtbron. Het volledig voorkomen dat er lichtverstrooiing ontstaat is niet haalbaar. Het is met het afdekken, door middel van de armaturen, de plaatsing van materiaal zoals containers en door het plaatsen van doek wel aanzienlijk te beperken.

10. Hoe verhoudt de lichtverstrooiing zich tot de vliegroutes van de vleermuizen? Kunt u op een kaart aangeven waar de vliegroutes zich bevinden en waar er lichtverstrooiing optreedt?

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen geen essentiële vliegroutes. De Tjonger ligt op een respectievelijke afstand van ruim 1 kilometer. Daarnaast vinden de werkzaamheden buiten de actieve periode van vleermuizen plaats. Verstoring van vliegroutes wordt daarom niet verwacht.

11. In paragraaf 8.1 van het activiteitenplan meldt u dat u gebruik maakt van geluidsmatten. Kunt u de werking hiervan met betrekking tot de geluidsverstoring onderbouwen?

Het is een flexibel geluidscherm opgebouwd uit geluidsmatten. Zie onderstaande foto van een eerder project van Vermilion waar ze zijn toegepast. Ze creëren een significante geluidsreductie. Zie ook website van de fabrikant:

[Echobarrier H9 Acoustic barrier.](#)

Bijlage: Activiteitenplan inzake grootschalige werkzaamheden op mijnbouwlocatie Oldelamer d.d. 29 november 2022